

Реформи охорони здоров'я

HEALTHCARE REFORMS

Клінічні протоколи: що це і чи є вони в Україні

Медики по всій Україні користуються чіткими інструкціями в своїй роботі – клінічними протоколами. А з початку цього року Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) України наказом №1422 дозволило працювати за міжнародними настановами лікування і діагностики. Тепер український спеціаліст має змогу працювати за тими самими інструкціями, що і провідний лікар німецької, ізраїльської чи американської клініки. Раніше це було незаконно.

Що таке клінічний протокол

Клінічний протокол – це основний медико-технологічний документ, яким мають керуватися медичні фахівці у кожній конкретній клінічній ситуації, уникаючи неефективних та помилкових рішень та обираючи найефективніше втручання щодо пацієнта.

Іншими словами, протокол – це інструкція для лікаря, документ, в якому зібрані настанови для лікування конкретної хвороби. Тобто лікар не мусить

(і не має права) щоразу винаходити велосипед – є перевірені способи діагностики і лікування, які довели свою ефективність.

Які протоколи діють в Україні

Протоколи в Україні є. І діють вони не перший рік.

Згідно з наказом МОЗ України від 28.09.2012 р. №751 «Про створення та впровадження медико-технологічних

документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України» (http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120928_751.html) було розроблено:

- 93 клінічні настанови;
- 5 стандартів медичної допомоги;
- 123 уніфіковані клінічні протоколи медичної допомоги.

Крім того, наказами МОЗ України затверджено 22 протоколи медичної сестри (фельдшера, акушерки) та 36 протоколів провізора (фармацевта).

Ці протоколи – не просто документи, розроблені «для галочки», а інструкції, якими користуються лікарі по всій Україні.

Разом з тим, медицина, як і інші галузі, розвивається, удосконалюються підходи до лікування. Відповідно, протоколи не можуть бути прийнятими «раз і назавжди». Тож у цьому році МОЗ України дозволили лікарям використовувати міжнародні протоколи. Тепер українські лікарі можуть використовувати найактуальніші методи діагностики та лікування. Тобто український лікар не мусить користуватися стандартами, які в деяких питаннях можуть бути застарілими. Тепер український спеціаліст має змогу працювати за тими самими інструкціями, що і провідний лікар німецької, ізраїльської чи американської клініки.

Список джерел клінічних настанов, які рекомендує МОЗ України, можна знайти за посиланням: http://www.moz.gov.ua/docfiles/dn_20161229_1422_dod_1.pdf.

ІСРС-2: нові рейки для сімейної медицини

На початку 2017 року з'явився ще один інструмент, який має вдосконалити і спростити роботу сімейних лікарів (терапевтів, педіатрів), – міжнародна класифікація первинної медичної допомоги (ІСРС-2). Ця система ефективно діє у 40 країнах світу.

ІСРС-2 на відміну від інших систем дає змогу класифікувати не лише хвороби, але й симптоми. Тобто в ІСРС-2 фіксуються не діагнози, а кожне конкретне звернення до лікаря. Система спрощує роботу лікаря, тож лікар менше часу буде витратити на паперову роботу, а більше – на проблеми пацієнтів.

Всі медичні записи будуть вестися в електронному вигляді. Це знімає питання ручного підрахунку медичних записів, робить точними статистичні дані.

Детальніше про суть системи, її порівняння з наявною Міжнародною класифікацією хвороб (МКХ-10) – читайте за посиланням: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20170306_c.html.